ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobců: **a) L. S., b) V. S.,** proti žalované: **Česká advokátní komora,** se sídlem Národní 118/16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 3. 2016, čj. 450/16, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 4. 2018, čj. 10 A 43/2016-29,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce b) **se zamítá**.

II. Žalobci **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce b) (dále „stěžovatel“) i žalobkyně a) kasační stížností napadli shora označené usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým jim soud přiznal osvobození od soudních poplatků ve výši 2 500 Kč na každého žalobce. Kasační stížnost žalobkyně a) byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta usnesením ze dne 7. 6. 2018, čj. 8 As 107/2018-14, pro opožděnost.

[2] Stěžovatel na výzvu městského soudu uvedl, že spolu se žalobkyní a) vedou společnou rodinnou domácnost a oba pobírají starobní důchod, dohromady 24 660 Kč. K majetkovým poměrům žalobci uvedli, že vlastní rekreační domek s pozemkem o výměře 400 m^2 a ojetý osobní automobil, t. č. nepojízdný. Oba žalobci dle svých tvrzení trpí řadou

chorob. Jejich společné náklady tvoří náklady spojené s bydlením ve výši 12 000 Kč měsíčně, pojištění majetku 8 000 Kč ročně, náklady na léčení a léky 2 000 Kč měsíčně. Mají dluh ve výši 300 000 Kč. Hospodaří s částkou 3 000 Kč na potraviny a běžné výdaje.

[3] Městský soud zhodnotil, že po odečtení pravidelných měsíčních výdajů žalobcům zůstává částka cca 7 000 Kč. Dluh ve výši 300 000 Kč soud nezohlednil, jelikož žalobci neuvedli, že by se promítal do jejich pravidelných měsíčních příjmů. Dle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, činí životní minimum pro dvě dospělé společně posuzované osoby podle § 3 odst. 2 a 3 uvedeného zákona měsíčně 5 970 Kč (3 140 Kč + 2 830 Kč), soud dospěl k závěru, že žalobci nespadají do kategorie osob zcela bez prostředků. Neodhlédl ani od toho, že jsou vlastníky nemovitosti a automobilu. Jejich majetkové poměry tak dle soudu odůvodnily pouze částečné osvobození od soudního poplatku.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] V podané kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že soud nevzal v úvahu, že jim dohromady zbývá 3 000 Kč měsíčně na obživu a běžné výdaje, nepřihlédl k závaznému názoru Evropské komise na pásmo hmotné nouze občanů, příslušníků států začleněných v Evropské unii, a poučení je částečně nesrozumitelné v odkazu na internetové stránky.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost stěžovatele byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a dle usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS, nepodléhá povinnosti zaplatit soudní poplatek a není požadováno splnění povinnosti zastoupení advokátem dle § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Poté přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[6] Předpoklady pro osvobození od soudních poplatků soudem zakotvuje § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který stanoví, že *[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.*

[7] Městský soud správně poznamenal, že při posuzování podmínek pro osvobození od soudních poplatků je to žadatel, který soudu musí tvrdit a prokázat nedostatečné majetkové podmínky (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, čj. 7 As 101/2011-66, č. 2601/2012 Sb. NSS).

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že městský soud nezohlednil, že jemu a žalobkyni a) zbývá dohromady 3 000 Kč na obživu a běžné výdaje. Toto ovšem městskému soudu netvrdil. Městskému soudu uvedl, že *„hospodaří s částkou 3 tis. Kč/měs. na potraviny a běžné výdaje*". Z jeho vyjádření neplyne, že žádné jiné peníze než tyto 3 000 Kč jim již nezbývají. Městský soud tak vycházel z informací, které obdržel od stěžovatele a provedl správný výpočet finanční částky, která zbude po odečtení výdajů, které stěžovatel tvrdil a dospěl k částce 7 000 Kč (24 660 – 12 000 – 2 000 – 700 – 3 000). Tento postup je v souladu se zákonnou úpravou a judikaturou.

[9] Nejvyšší správní soud dodává, že i kdyby stěžovatel své vyjádření zamýšlel tak, jak jej nyní prezentuje kasačnímu soudu, neodůvodňovalo by to plné osvobození od soudních poplatků. Nesplnil by totiž svoji důkazní povinnost. Po odečtení tvrzených výdajů (24 660 – 12 000 – 2 000 – 700) by stěžovateli a žalobkyni a) zbylo dohromady cca 10 000 Kč, což je v přímém rozporu s tvrzením, že na potraviny a běžné výdaje má pouze 3 000 Kč.

[10] K úplnému osvobození od soudních poplatků lze přikročit pouze ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů. Dle usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 5. 2010, čj. 1 As 70/2008-74, č. 2099/2010 Sb. NSS, *„§ 36 odst. 3 s. ř. s. stanoví výjimku z pravidla – soudní poplatky jsou účastníci řízení z dobrých důvodů (zejména kvůli omezení podání k soudům na ta, která jsou vskutku vážně míněna, a kvůli částečnému krytí nákladů na fungování justice) zásadně povinni platit a pouze výjimečně mají být od této povinnosti osvobozeni."* Nejvyšší správní soud tak souhlasí s městským soudem, že stěžovatelem tvrzené majetkové poměry neodůvodňovaly plné osvobození od soudních poplatků.

[11] Námitka týkající se názoru Evropské komise na pásmo hmotné nouze občanů, příslušníků států začleněných v Evropské unii je příliš obecná. Stěžovatel neuvádí, co má tento názor vyjadřovat, v jakém dokumentu je vyjádřen a z jakého důvodu by měl být závazný pro rozhodovací praxi městského soudu. Pokud stěžovatel chtěl, aby k tomuto názoru soud přihlédl, měl jej městskému soudu sdělit. To však neučinil. Městský soud se tak nedopustil žádné chyby. Osmému senátu Nejvyššího správního soudu zároveň není z jeho úřední povinnosti ani znalosti znám tento názor, ani proč by se mělo jednat o názor závazný.

[12] Obdobně obecná je i poslední námitka ohledně nesrozumitelného poučení v odkazu na internetové stránky. Stěžovatel sice namítá, že se vada týká odkazu na internetové stránky, ale již neuvádí, v čem tento odkaz činí poučení nesrozumitelným. V poučení napadeného usnesení je odkaz na internetové stránky www.nssoud.cz v souvislosti s informací, že soudní poplatek za kasační stížnosti vybírá Nejvyšší správní soud a variabilní symbol pro jeho zaplacení je možné získat na těchto internetových stránkách. Tato informace je správná a dostatečně srozumitelná i pro právní laiky.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[14] Výroky o náhradě nákladů řízení se opírají o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední povinnosti. Žalobkyni a) dosud nebylo rozhodnuto o nákladech řízení. Vzhledem k tomu, že její kasační stížnost byla odmítnuta, nemá žádný z účastníků dle § 63 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. nárok na náhradu nákladů.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. července 2018

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu